

ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

1. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Παρακαλούμε συμπληρώστε με ΚΕΦΑΛΑΙΑ γράμματα)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΦΟΡΕΩΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ «ΑΡΓΩ»

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΟΔΟΣ/ΑΡΙΘΜΟΣ: ΗΠΕΙΡΟΥ 41, Τ.Κ.

ΠΟΛΗ: ΑΘΗΝΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ: 10439

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 6944291331

2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ (Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ)

3. ΠΕΡΙΓΡΑΨΤΕ ΜΕ ΣΥΝΤΟΜΙΑ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΑΣ

1. Η Ομοσπονδία Φορέων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Ψυχικής Υγείας «ΑΡΓΩ» εκπροσωπεί Φορείς Ψυχικής Υγείας (Επιστημονικά Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα), οι οποίοι λειτουργούν 273 Κοινοτικές Μονάδες Ψυχικής Υγείας, κατ' εφαρμογή του Ν.2716/1999, στο πλαίσιο της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης. Αποτελεί το συλλογικό όργανο των Φορέων αυτών, οι οποίοι παρέχουν πανελλαδικά δωρεάν τομεοποιημένες υπηρεσίες κοινοτικής φροντίδας ψυχικής υγείας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ψυχαργός».

2. Το Δεκέμβριο του 2018 εκδόθηκε, η με αρ. πρωτ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.96899/2018 (ΑΔΑ: 69ΧΖ465ΦΥΟ-ΓΒΕ) Εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου Υγείας με θέμα: «Διαδικασία μετάβασης ψυχικά ασθενών σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης».

3. Αμέσως μετά την έκδοσή της η Ομοσπονδία «ΑΡΓΩ», με το από 15/1/2019 έγγραφο της προς το Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Υγείας, έθεσε υπόψη του Υπουργείου τους λόγους για τους οποίους η παραπάνω Εγκύκλιος έπρεπε αμέσως να ανακληθεί, άλλως να τροποποιηθεί, καθόσον, παραβιάζεται κατ' άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 2716/99, κυρίως το δικαίωμα του ασθενή για την παροχή συναίνεσης του καθώς και για την αναγκαία προετοιμασία και ενημέρωση του κατά τη μετάβαση του από το Ψυχιατρείο σε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης.

Η Εγκύκλιος αναγνωρίζει ρητά την παραπάνω αναγκαιότητα, καθόσον αναφέρει ότι: «Το θεραπευτικό πλαίσιο το οποίο θα διέπει τη διαδικασία μετακίνησης ενός ψυχικά ασθενή σε μια Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και το οποίο θα περιλαμβάνει στοιχεία αναφορικά με την προετοιμασία του ασθενή, το περιεχόμενο του φακέλου που θα παραδίδεται στον φορέα υποδοχής κ.α, θα καθορισθεί με νεότερη εγκύκλιο».

Τέθηκε υπόψη του Υπουργείου ότι έπρεπε οπωσδήποτε να έχει συμπεριληφθεί στην

Εγκύκλιο, και όχι βέβαια να αφεθεί σε μεταγενέστερη, όλη η διαδικασία που συμπεριλαμβάνει τις κομβικές θεραπευτικές πράξεις που αφορούν στην ορθή μετάβαση ασθενούς, καθώς αυτό ακριβώς αποτελεί και το προαπαιτούμενο εχέγγυο για την εφαρμογή αυτής. Έπρεπε, δηλαδή, πρώτα να διαμορφωθεί το «Πρωτόκολλο Διαδικασίας Μετάβασης», δηλαδή ο ορισμός των αναγκαίων και διαδοχικών θεραπευτικών πράξεων, όπως αυτές επιστημονικά καθορίζονται, για την πραγματικά ομαλή και επιτυχή μετάβαση του ψυχικά ασθενούς από το νοσηλευτικό ίδρυμα στην κοινότητα και η αντιστοίχιση τους με προτυποποιημένα έγγραφα. Εδώ δε, πρέπει να σημειωθεί, ότι τα προτυποποιημένα τεύχη του Πρωτοκόλλου έχουν ήδη διατεθεί στο Υπουργείο Υγείας.

4. Η Εγκύκλιος δημιουργεί σοβαρότατα ζητήματα σε ότι αφορά το θεραπευτικό και δεοντολογικό πλαίσιο της λειτουργίας των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης, καθώς δείχνει να αγνοεί εντελώς ότι η διαδικασία μετάβασης ψυχικά ασθενών από το Ψυχιατρείο σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης είναι υψίστης θεραπευτικής σημασίας και κομβικό σημείο της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης. Η μετάβαση του ασθενούς από το ψυχιατρείο στην κοινότητα είναι η κορύφωση μιας θεραπευτικής διαδικασίας και όχι το αποτέλεσμα διοικητικής διαδικασίας. Διαφορετικά, ο ασθενής μετατρέπεται από ενεργό υποκείμενο αυτής της διαδικασίας, όπου απαιτείται η συναίνεσή του, σε παθητικό αντικείμενο μιας διοικητικής διαδικασίας, χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψη οι ανάγκες του, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αλλά το βασικότερο, οι προσωπικές του επιθυμίες.

Η Εγκύκλιος, αγνοώντας τα παραδεδομένα της επιστημονικής κοινότητας, χωρίς δηλαδή τον προηγούμενο ορισμό των αναγκαίων θεραπευτικών πράξεων για την επιτυχή μετάβαση των ασθενών, επιβάλλει δεσμευτικά τρίμηνη υποχρεωτική παραμονή ασθενούς, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τους σημαντικούς κινδύνους που αυτό θα προκαλέσει στο θεραπευτικό σχεδιασμό της Μ.Ψ.Α. υποδοχής, αλλά και στους κινδύνους που θα προκληθούν από τη διατάραξη της θεραπευτικής πορείας των υπόλοιπων ενοίκων της Μονάδας αυτής.

Δεν νοείται πραγματικά επιτυχής μετάβαση χωρίς την εξασφάλιση της συναίνεσης του ασθενή και των συγγενών του, ύστερα από προγραμματισμένες επισκέψεις γνωριμίας για ενημέρωση του ιδίου και των συγγενών, χωρίς τη δημιουργία θεραπευτικής σχέσης με την ομάδα υποδοχής, γνωριμία και αλληλεπίδραση με τους ενοίκους της μονάδας υποδοχής και πραγματοποίηση δοκιμαστικού διαστήματος παραμονής, ώστε ο ασθενής να είναι ενεργό υποκείμενο της όλης διαδικασίας, η οποία οφείλει να σέβεται το δικαίωμα του για επιλογή μεταξύ των διαφορετικών θεραπευτικών πλάνων και απαιτεί πάντα την απαραίτητη συναίνεσή του, προαπαιτούμενο για κάθε ιατρική – θεραπευτική παρέμβαση, σύμφωνα με την χάρτα δικαιωμάτων των ασθενών του Π.Ο.Υ.

Επίσης, η απευθείας και υποχρεωτικά τρίμηνη παραμονή του ασθενούς στη Μονάδα υποδοχής, υπονομεύει και τη μετάβαση του σε οποιοδήποτε άλλο πλαίσιο ακολουθήσει, αφού ο ασθενής καλείται να αντιμετωπίσει το στρες και τη ματαίωση της διαρκούς επαναπροσαρμογής, μετά τη συμπλήρωση τριμήνου και αφού πλέον καθυστερημένα διαπιστωθεί η ακαταλληλότητα της Μονάδας ή η αδυναμία ένταξής του.

5. Περαιτέρω, η Ομοσπονδία «ΑΡΓΩ» διαβίβασε στο Γενικό Γραμματέα και στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας την από 13/3/2019 γνωμοδότηση του νομικού συμβούλου

του Φορέα Ψυχικής Υγείας «Πανελλαδική Ένωση για την Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση και την Επαγγελματική Επανάταξη» σύμφωνα με την οποία, μεταξύ άλλων, η δεσμευτική ρύθμιση που εισάγει η ως άνω Εγκύκλιος παράγει στην ουσία δίκαιο και ως εκ τούτου είναι μη νόμιμη.

6. Το Υπουργείο Υγείας, αν και κατά τις συναντήσεις μας αποδέχθηκε τα παραπάνω, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες ήτοι στην ανάκληση, άλλως στην τροποποίηση της εν λόγω Εγκυκλίου, ώστε αυτή να συνάδει με τις ισχύουσες διατάξεις και με την προσθήκη ως παράρτημα και αναπόσπαστο μέρος της του «Πρωτοκόλλου Διαδικασίας Μετάβασης».

7. Στη συνέχεια και επειδή η ως άνω μη νόμιμη Εγκύκλιος εξακολουθεί να ισχύει προκαλώντας ήδη σοβαρότατα ζητήματα στη λειτουργία των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης, η Ομοσπονδία «ΑΡΓΩ» με το από 31/7/2019 έγγραφό της προς το Υπουργείο Υγείας επανήλθε στο θέμα και ζήτησε εκ νέου την ανάκληση, άλλως τροποποίηση της Εγκυκλίου. Τέλος, με το από 29/8/2019 έγγραφό της προς την αρμόδια Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας ζήτησε τα ίδια, πλην όμως έως και σήμερα το Υπουργείο Υγείας δεν έχει προβεί στις αναγκαίες ενέργειες.

Μετά τα παραπάνω, παρακαλούμε να εξετάσετε την παρούσα αναφορά μας, προκειμένου αφενός να ελεγχθεί το σύννομο της με αρ. πρωτ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.96899/2018 Εγκυκλίου και αφετέρου να διαμεσολαβήσετε προκειμένου να αρθεί η παραβίαση, όπως παραπάνω περιγράφεται, των δικαιωμάτων των ψυχικά ασθενών.

4. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

α. Η αναφορά προς τον Συνήγορο του Πολίτη δεν αναστέλλει τις τυχόν εκ του νόμου προβλεπόμενες προθεσμίες για την υποβολή ενστάσεων στα αρμόδια διοικητικά όργανα ή την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων ενώπιον των δικαστηρίων.

β. Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι αναρμόδιος να διερευνήσει υπόθεση που έχει αχθεί με πρωτοβουλία οποιουδήποτε εμπλεκόμενου, ενώπιον δικαστηρίου.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», Χαλκοκονδύλη 17, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα, τηλ. 213 1306 600, Fax: 210 7292129, Email: press@synigoros.gr.

Ο ΣτΠ επεξεργάζεται τα δεδομένα που γνωστοποιείτε κατά την υποβολή της αναφοράς, όπως ενδεικτικά, ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, ημερομηνία γέννησης, αριθμό ταυτότητας, αριθμό διαβατηρίου, Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), φύλο, επάγγελμα, διεύθυνση και αριθμό τηλεφώνου οικίας, αριθμό τηλεφώνου εργασίας, αριθμό κινητού τηλεφώνου, αριθμό τηλεομοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονική διεύθυνση (email) ή/και όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται απαραίτητο για τη διερεύνηση της αναφοράς σας και την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Αρχής. Ενδέχεται δε να συλλέγει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σας αφορούν από άλλες δημόσιες αρχές ή οργανισμούς στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του.

Η επεξεργασία των προσωπικών σας δεδομένων απαιτείται για την άσκηση των εκ του νόμου οριζόμενων αρμοδιοτήτων της Αρχής και την εκπλήρωση καθήκοντος προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος. Η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ενδεικτικά η επεξεργασία δεδομένων που αφορούν στην υγεία, γίνεται είτε κατόπιν οικειοθελούς δημοσιοποίησης αυτών από εσάς στην Αρχή, είτε κατά την εκπλήρωση καθήκοντος με βάση το εθνικό, το ενωσιακό ή το διεθνές δίκαιο.

Η Αρχή δύναται να προχωρήσει σε περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών σας δεδομένων για σκοπούς αρχειοθέτησης ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς, τηρώντας τις προϋποθέσεις του ΓΚΠΔ.

Ο ΣτΠ δεν αποκαλύπτει τα προσωπικά σας δεδομένα σε τρίτους, εκτός από αυτούς που νομίμως προβλέπεται, προκειμένου να ασκήσει τις αρμοδιότητές του.

Το προσωπικό του Συνηγόρου του Πολίτη (ΣτΠ) έχει καθήκον εχεμύθειας για έγγραφα και στοιχεία των οποίων λαμβάνει γνώση στο πλαίσιο της έρευνας και χειρισμού αναφορών και δεσμεύεται να συμμορφώνεται με το νέο Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ 2016/679).

Ο χρόνος διατήρησης των δεδομένων ρυθμίζεται από τα οριζόμενα στο π.δ. 82/2014 (ΦΕΚ Α' 127/03.06.2014), σχετικά με την «Εκκαθάριση αρχείων της Ανεξάρτητης Αρχής Συνήγορος του Πολίτη».

Ως υποκείμενο των δεδομένων έχετε δικαίωμα να αιτηθείτε αντίγραφο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σας αφορούν και τα οποία επεξεργάζεται η Αρχή, να ασκήσετε το δικαίωμα διόρθωσης, περιορισμού και εναντίωσης στην επεξεργασία των δεδομένων αυτών. Σε περίπτωση υποβολής, εγγράφως, δήλωσης εναντίωσης στην επεξεργασία των δεδομένων σας, πάει να είναι εφικτή η διαμεσολάβηση του ΣτΠ στην υπόθεσή σας και ο φάκελός της τίθεται στο αρχείο.

Για την άσκηση των ανωτέρω δικαιωμάτων σας μπορείτε να επικοινωνείτε με το ΣτΠ στο dpp@synigoros.gr.

Ο ΣτΠ έχει ορίσει Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της Αρχής με το Γενικό Κανονισμό την Ειδική Επιστήμονα Κ. Ζούβια, dpo@synigoros.gr.

Εποπτεύουσα Ελληνική Αρχή για την παρακολούθηση εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού και την υποβολή καταγγελιών, σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, έχει οριστεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.). (www.dpa.gr, Λ. Κηφισίας αρ. 1-3. Τ.Κ. 115 23, Τηλ.: 2106475600, Fax: 2106475628, Email: contact@dpa.gr)

Έλαβα γνώση των παραπάνω όρων :

NA\

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 23-10-19

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. η με αρ. πρωτ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.96899/2018 (ΑΔΑ: 69ΧΖ465ΦΥΟ-ΓΒΕ) Εγκύκλιος με θέμα: «Διαδικασία μετάβασης ψυχικά ασθενών σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης».
2. το από 15/1/2019 έγγραφο της Ομοσπονδίας «ΑΡΓΩ»
3. η από 13/3/2019 γνωμοδότηση
4. το από 31/7/2019 έγγραφό της Ομοσπονδίας «ΑΡΓΩ»

